

NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP.HCM

Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam  
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

# ĐỀ CƯƠNG

## THỰC TẬP TỐT NGHIỆP

### NGÀNH KẾ TOÁN (MÃ SỐ: 52340301)

#### Hệ đại học chính quy

#### I. YÊU CẦU CỦA VIỆC THỰC TẬP VÀ LÀM BÁO CÁO THỰC TẬP

Sinh viên phải tìm hiểu các hoạt động nghiệp vụ đang có tại cơ sở thực tập (Ngân hàng, các công ty tài chính, doanh nghiệp...), ghi chép đầy đủ các quy trình nghiệp vụ, các nội dung nghiệp vụ theo thực tế vào **Sổ nhật ký thực tập**.

Sau thời gian thực tập tại cơ sở thực tế, sinh viên phải làm **Báo cáo thực tập tốt nghiệp** theo nội dung các hoạt động nghiệp vụ mà sinh viên đã tìm hiểu, có so sánh đối chiếu với bài học trên lớp và có nhận xét về tính khoa học và tính thực tiễn của các hoạt động thực tiễn đã nghiên cứu.

#### II. NỘI DUNG THỰC TẬP

##### A. KẾ TOÁN VÀ PHÂN TÍCH TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP

###### A.1 Tổ chức hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp.

- Lĩnh vực hoạt động của doanh nghiệp. Chú ý xác định lĩnh vực hoạt động chính của doanh nghiệp (sản xuất, thương mại, dịch vụ, xây lắp...), qua đó tìm hiểu cơ cấu tổ chức, chức năng của các bộ phận
- Tham quan quy trình sản xuất đối với các doanh nghiệp hoạt động sản xuất, xây lắp

###### A.2 Tổ chức công tác kế toán của doanh nghiệp

Những công việc cụ thể cần thực hiện khi tiếp cận khâu tổ chức công tác kế toán:

- Sơ đồ nhân sự phòng kế toán, nhiệm vụ của các bộ phận
- Hình thức kế toán
- Tìm hiểu phần mềm kế toán (nếu có)

- Danh mục tài khoản kế toán (tài khoản tổng hợp, chi tiết)
- Phương pháp kế toán hàng tồn kho
- Phương pháp tính khấu hao

### **A.3 Quy trình kế toán và nghiệp vụ kế toán**

Trong mỗi nhóm nghiệp vụ kế toán cần chú ý những công việc cụ thể sau:

- Lập, chuyển giao chứng từ giữa bộ phận kế toán và các phòng ban khác của doanh nghiệp
- Xử lý chứng từ kế toán, luân chuyển chứng từ giữa các bộ phận kế toán
- Các sổ kế toán tổng hợp, sổ kế toán chi tiết (chú ý nhận xét thiết kế của sổ kế toán có đảm bảo cung cấp thông tin một cách hữu ích cho công tác quản trị, điều hành hay không).
- Quy trình kế toán cho từng nhóm nghiệp vụ (khởi đầu từ khâu chứng từ đến báo cáo kế toán. Trong trường hợp doanh nghiệp có sử dụng phần mềm kế toán thì cần chú ý xem dữ liệu ban đầu nhập vào hệ thống sẽ được cập nhật vào những sổ kế toán cụ thể nào)

Các nhóm nghiệp vụ kế toán cần nghiên cứu trong thời gian thực tập:

- (1) Kế toán tiền (chú ý xem sổ tiền mặt, sổ tiền gửi ngân hàng tiền nội tệ, ngoại tệ)
- (2) Kế toán thanh toán (chú trọng nghiệp vụ kế toán thanh toán với người bán, với người mua)
- (3) Kế toán hàng tồn kho (chú trọng tham khảo cách xác định nhu cầu mua hàng; phương pháp quản lý hàng tồn kho: phương pháp thẻ song song, hay phương pháp sổ dư...)
- (4) Kế toán tài sản cố định (Chú ý cách tính khấu hao định kỳ, khảo sát xem có chênh lệch giữa thời gian khấu hao của doanh nghiệp và thời gian khấu hao tính thuế hay không)
- (5) Kế toán các khoản phải trả cho người lao động và các khoản trích theo lương (chú ý về các khoản thu nhập có tính chất lương, lương tính các khoản trích theo lương, thanh toán lương và các khoản trích theo lương)
- (6) Kế toán chi phí sản xuất và tính giá thành sản phẩm (đối với doanh nghiệp sản xuất). Đối với doanh nghiệp xây lắp chú ý khâu xây

dựng giá thành dự toán. Chú ý đối tượng kế toán chi phí sản xuất và đối tượng tính giá thành, phương pháp xác định giá trị sản phẩm dở dang cuối kỳ.

- (7) Kế toán tiêu thụ sản phẩm, hàng hóa:
- Kế toán doanh thu bán hàng, giá vốn hàng bán, chi phí bán hàng, chi phí quản lý doanh nghiệp, kết quả hoạt động kinh doanh chính.
  - Kế toán doanh thu hoạt động tài chính, chi phí hoạt động tài chính
  - Kế toán thu nhập khác, chi phí khác
  - Tổ chức kế toán chi phí để lập báo cáo kết quả kinh doanh, tính chi phí quảng cáo, khuyến mãi vượt quy định của thuế.
- (8) Kế toán nghiệp vụ đầu tư tài chính (nếu doanh nghiệp có thực hiện): các hình thức đầu tư tài chính, kế toán mua, chuyển nhượng các khoản đầu tư tài chính.
- (9) Kế toán thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế xuất-nhập khẩu, thuế tiêu thụ đặc biệt (nếu có)
- (10) Kế toán nguồn vốn chủ sở hữu

#### **A.4 Kế toán quản trị và phân tích kết quả hoạt động kinh doanh**

- (1) Phân tích kết quả hoạt động kinh doanh
- (2) Hiện trạng kiểm soát chi phí và phân tích biến động chi phí
- (3)- Phân tích tình hình tài chính doanh nghiệp

## **B. KẾ TOÁN NGÂN HÀNG**

### **B.1 Tổ chức kế toán tại ngân hàng thương mại**

- Mô hình tổ chức kế toán tại ngân hàng nơi thực tập (kế toán giao dịch, kế toán tài chính, kế toán quản trị)
- Quy trình tổ chức kế toán trên phần mềm tại ngân hàng.
- Quy trình luân chuyển và kiểm soát chứng từ tại ngân hàng
- Chứng từ giấy, chứng từ điện tử tại ngân hàng
- Hệ thống tài khoản kế toán ngân hàng để theo dõi các đối tượng kế toán tại ngân hàng

- Nguyên tắc, quy trình và phương pháp hạch toán phân tích và hạch toán tổng hợp
- Nguyên tắc và phương pháp điều chỉnh sai sót trong kế toán
- Sổ kế toán chi tiết, sổ kế toán tổng hợp
- Hệ thống Báo cáo tài chính, phương pháp lập và trình bày, phân tích một số chỉ tiêu trên BCTC tại NH

## **B.2 Kế toán các nghiệp vụ tại ngân hàng**

### **B.2.1. Kế toán huy động vốn**

- Tổ chức kế toán huy động vốn, Các hình thức huy động vốn tại ngân hàng, cơ cấu nguồn vốn huy động, chi phí huy động vốn.
- Quy trình và phương pháp kế toán nhận, chi trả tiền gửi không kỳ hạn, tiền gửi có kỳ hạn tiền gửi tiết kiệm, giấy tờ có giá NH phát hành.
- Phương pháp tính lãi tiền gửi, tiền gửi tiết kiệm, giấy tờ có giá NH phát hành và kế toán.
- Các nguyên tắc kế toán, quy định liên quan đến tiền gửi, tiền gửi tiết kiệm, giấy tờ có giá NH phát hành

### **B.2.2. Kế toán dịch vụ thanh toán & thanh toán vốn giữa các ngân hàng**

- Quy trình kế toán các thể thức thanh toán (Ủy nhiệm thu, Ủy nhiệm chi, séc, thẻ ...), phí dịch vụ
- Các hình thức thanh toán vốn giữa các ngân hàng
- Quy trình, thủ tục và phương pháp kế toán liên quan đến các hình thức thanh toán vốn
- Kế toán xử lý sai sót, sai lầm liên quan đến các hình thức thanh toán vốn

### **B.2.3 Kế toán nghiệp vụ tín dụng**

- Quy trình và phương pháp kế toán cho vay, thu nợ, thu lãi theo từng phương thức cho vay
- Vận dụng Các nguyên tắc kế toán, quy định liên quan đến nghiệp vụ tín dụng trong kế toán
- Quy trình và phương pháp kế toán quản lý, xử lý tài sản đảm bảo nợ vay.

- Quy trình Kế toán lập và sử dụng dự phòng rủi ro tín dụng Phương pháp tính lãi, kế toán dự thu lãi
- Kế toán nghiệp vụ cam kết, bảo lãnh ngân hàngghiên cứu tình hình chuyển nhóm nợ.
- Kế toán xử lý nợ vay có vấn đề (Nợ quá hạn...)

#### **B.2.4. Kế toán kinh doanh ngoại tệ & thanh toán quốc tế**

- Kế toán mua bán ngoại tệ giao ngay, có kỳ hạn ...
- Kế toán xác định kết quả kinh doanh ngoại tệ
- Kế toán đánh giá lại ngoại tệ
- Quy trình và phương pháp kế toán các phương thức thanh toán quốc tế

#### **B.2.5. Kế toán kết quả kinh doanh và phân phối lợi nhuận**

- Kế toán các khoản thu nhập, chi phí và nguyên tắc kế toán liên quan
- Nguyên tắc quản lý và kế toán các khoản phải thu, tạm ứng
- Kế toán liên quan đến thuế tại ngân hàng : Thuế giá trị gia tăng, Thuế thu nhập doanh nghiệp ....
- Phương pháp xác định KQKD
- Phương pháp Kế toán phân phối lợi nhuận và trích lập và sử dụng các quỹ

## **C. KIỂM TOÁN – KIỂM SOÁT NỘI BỘ**

### **C.1 Môi trường kiểm toán**

- Chuẩn mực kiểm toán báo cáo tài chính Việt Nam và quốc tế
- Chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp kế toán kiểm toán Việt Nam và quốc tế
- Kiểm soát chất lượng hoạt động kiểm toán độc lập
- Vai trò của hiệp hội nghề nghiệp kế toán kiểm toán
- Vai trò của kiểm toán trong nền kinh tế
- Cấu trúc tổ chức và hoạt động các doanh nghiệp kiểm toán

### **C.2 Quy trình kiểm toán**

- Các phương pháp đánh giá rủi ro kiểm toán
- Các phương pháp xác định mức trọng yếu trong kiểm toán
- Các phương pháp chọn mẫu trong kiểm toán
- Các loại kế hoạch kiểm toán
- Hồ sơ kiểm toán
- Độ tin cậy của bằng chứng kiểm toán
- Xem xét đánh giá về khả năng hoạt động liên tục
- Đánh giá sai lệch tổng hợp và ý kiến kiểm toán
- Ảnh hưởng của công nghệ thông tin đối với kiểm toán

### **C.3 Kiểm soát nội bộ:**

- Tổ chức và chức năng, nhiệm vụ của bộ phận kiểm soát nội bộ trong ngân hàng/doanh nghiệp
- Các phương pháp tìm hiểu về kiểm soát nội bộ.
- Nội dung và thủ tục kiểm soát nội bộ.
- Các kiến nghị đề xuất khắc phục những hạn chế trong kiểm soát nội bộ.

### **C.3 Kiểm toán nội bộ:**

- Hiểu rõ các khái niệm và đặc điểm của kiểm toán nội bộ
- Tổ chức và chức năng, nhiệm vụ của bộ phận kiểm toán nội bộ tại cơ sở thực tập.
- Trình tự lập kế hoạch kiểm toán nội bộ.
- Nội dung và quy trình kiểm toán nội bộ.
- Tổ chức bộ máy kiểm toán nội bộ.
- Các kiến nghị đề xuất khắc phục những hạn chế trong kiểm toán nội bộ

### **C.5 Kiểm toán các khoản mục Báo cáo tài chính:**

#### **C.5.1 Doanh nghiệp sản xuất, thương mại, dịch vụ:**

##### **➤ Kiểm toán tiền**

- Nội dung và đặc điểm
- Kiểm soát nội bộ

- Thực hiện kiểm toán
  - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
  - ✓ Thử nghiệm cơ bản
- **Kiểm toán doanh thu và nợ phải thu khách hàng**
  - Nội dung và đặc điểm
  - Kiểm soát nội bộ
  - Thực hiện kiểm toán
    - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
    - ✓ Thử nghiệm cơ bản
- **Kiểm toán hàng tồn kho và giá vốn hàng bán**
  - Nội dung và đặc điểm
  - Kiểm soát nội bộ
  - Thực hiện kiểm toán
    - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
    - ✓ Thử nghiệm cơ bản
- **Kiểm toán tài sản cố định và chi phí khấu hao**
  - Nội dung và đặc điểm
  - Kiểm soát nội bộ
  - Thực hiện kiểm toán
    - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
    - ✓ Thử nghiệm cơ bản
- **Kiểm toán nợ phải trả**
  - Nội dung và đặc điểm
  - Kiểm soát nội bộ
  - Thực hiện kiểm toán
    - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
    - ✓ Thử nghiệm cơ bản
- **Kiểm toán nguồn vốn chủ sở hữu**
  - Nội dung và đặc điểm

- Kiểm soát nội bộ
- Thực hiện kiểm toán
  - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
  - ✓ Thử nghiệm cơ bản

### **C.5.2 Ngân hàng thương mại:**

- **Kiểm toán tiền gửi**
  - Nội dung và đặc điểm
  - Kiểm soát nội bộ
  - Thực hiện kiểm toán
    - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
    - ✓ Thử nghiệm cơ bản
- **Kiểm toán tín dụng**
  - Nội dung và đặc điểm
  - Kiểm soát nội bộ
  - Thực hiện kiểm toán
    - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
    - ✓ Thử nghiệm cơ bản
- **Kiểm toán kinh doanh ngoại hối**
  - Nội dung và đặc điểm
  - Kiểm soát nội bộ
  - Thực hiện kiểm toán
    - ✓ Thử nghiệm kiểm soát
    - ✓ Thử nghiệm cơ bản

**Chú ý:** Ngoài các chủ đề nêu trên, sinh viên có thể thực hiện các chủ đề khác trên cơ sở thuộc khối kiến thức ngành kế toán theo chương trình đào tạo hiện hành và được sự đồng ý của giảng viên hướng dẫn.

TRƯỞNG KHOA  
PGS. TS. NGUYỄN THỊ LOAN